

Objaśnienia do Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Podlaskiego

Zgodnie z art. 122 ust. 2 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała po raz pierwszy nie później niż uchwałę budżetową na rok 2011. Przepisy reformujące sektor finansów publicznych wprowadziły obowiązek opracowywania na poziomie jednostek samorządu terytorialnego dokumentu planistycznego przyjmowanego w drodze uchwały organu stanowiącego mającego z założenia stanowić podstawę rozwoju samorządu. Wieloletnia prognoza finansowa w jednostce samorządu terytorialnego to nowość, która ma przyczynić się do lepszego zarządzania środkami publicznymi. Co więcej, przedstawiony dokument ma na celu umożliwienie lepszej oceny możliwości inwestycyjnych jednostki oraz jej zdolności kredytowej.

Przy opracowaniu wieloletniej prognozy finansowej województwa Podlaskiego kierowano się podstawowymi wskaźnikami makroekonomicznymi kraju przyjętymi zgodnie z ustawą o finansach publicznych przez rząd w projekcie ustawy budżetowej na rok 2011 w horyzoncie do 2014 roku i opublikowanymi na stronach biuletynu informacji publicznej ministerstwa Finansów tj.:

- prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych;
- dynamika realna produktu krajowego brutto
- kurs walutowy PLN/EUR (średni w roku)
- kurs walutowy PLN/EUR po uwzględnieniu 15% deprecjacji

Ponadto uwzględniono również przewidywany wzrost nominalny przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej i w sektorze przedsiębiorstw a także przewidywany spadek stopa bezrobocia. Dodatkowo zgodnie z decyzją Ministra finansów przyjęto iż składka na Fundusz Pracy planowana jest w wysokości 2,45 % podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne.

Z uwagi na fakt, iż Samorząd Województwa Podlaskiego udzielił poręczeń kredytów zaciąganych przez samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej dla których jest organem założycielskim prognoza finansowa zgodnie art. 227 ust 1 ustawy o finansach publicznych nie może być krótsza niż okres na jaki przyjęto limity o których mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 a zatem obejmuje okres do roku 2020. W związku z tym faktem zaistniała konieczność uwzględnienia również wytycznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego zawartych w tablicy 2 opublikowanej na stronach Ministerstwa Finansów stanowiącej techniczny scenariusz tempa wzrostu PKB i CPI w poszczególnych latach w okresie 2015-2040.

Dochody Województwa

Dochody budżetu województwa są trudne do przewidzenia. W zasadzie Zarząd Województwa nie ma wpływu na ich wysokość. Dotyczy to w szczególności Województwa Podlaskiego, że głównym składnikiem dochodów są subwencje. Ich wysokość znacznie przekracza dochody z tytułu udziałów w podatkach dochodowych od osób prawnych oraz osób fizycznych.

Po raz pierwszy w historii Województwa zanotowano znaczne zmniejszenie subwencji na 2011 rok w porównaniu z rokiem 2010. Trudno przewidywać, czy to zjawisko może mieć miejsce w latach następnych, czy też wysokość subwencji zachowywać będzie trendy wzrostowe, a co najmniej niemalejące.

Ponadto zanotowano w 2010 r. niepokojące dla budżetu Województwa spadek wpływów z tytułu podatku CIT i PIT. Przyczyn tego zjawiska są w tej chwili analizowane. Wydaje się, iż mogą być dwie:

1. „przenoszenie” się firm – podmiotów prawnych poza teren Województwa Podlaskiego;
2. spadek rentowności podmiotów prawnych, wywołanych kryzysem ogólnoswiatowym.

Podkreślenia wszakże wymaga, iż jakiegokolwiek były przyczyny zmniejszania się wpływów z tytułu podatków dochodowych, to fakt ich znacznego zmniejszenia się może powodować określone kłopoty finansowe w latach następnych. W prognozie finansowej uwzględniliśmy spadek dochodów, przy czym wydaje się, iż nie będzie to zjawisko trwałe.

Również trudnym do przewidzenia jest przyjęcie wysokości dotacji na zadania własne bądź zlecone. Na podstawie wykonania lat ubiegłych trudno jest określić trend, nie mniej w wielu przypadkach wysokość dotacji nie pozwala na pełną realizację ustawowych zadań.

Środki unijne, zarówno Regionalnego Programu Operacyjnego jak również Europejskiego Funduszu Społecznego, określone są na lata 2007 – 2013. W tej chwili trudno jest określić, jaki strumień środków „przypadnie” na Województwo Podlaskiego z okresu programowania po 2013 r. Ma to wszakże istotne znaczenie dla planowania szeregu zadań inwestycyjnych, w szczególności zaś w zakresie budownictwa drogowego.

Wysokość zatem planowanych dochodów przyjęto na podstawie dotychczasowego wykonania w latach poprzednich, natomiast jakie trendy pojawią się w ich kształtowaniu, są w tej chwili w zasadzie nie do przewidzenia.

Wydatki Województwa

Przyjęto dwie podstawowe zasady:

1. wydatki bieżące na minimalnym poziomie, pozwalającym na realizację nałożonych zadań na Województwo;
2. wydatki majątkowe na rozpoczęte zadania inwestycyjne (bądź takie gdzie prace planistyczne są mocno zaawansowane).

Racjonalizacja wydatków bieżących, konieczna i możliwa, jest procesem długotrwałym. Jest to proces, który będzie zapoczątkowany w 2011 r. Podjęcie tego procesu jest koniecznością wynikającą ze zmniejszenia się wolumenu wysokości dochodów własnych.

Wydatki majątkowe dotyczą w szczególności:

1. dokończenia w 2012 r. budowy Opery Podlaskiej Europejskiego Centrum Sztuki. Środki na dokończenie inwestycji zostały zaplanowane na 2011 r., a źródłem

sfinansowania są dochody własne. Prowadzone rozmowy dają nadzieję, iż w dużym stopniu koszty dokończenia budowy zostaną sfinansowane środkami unijnymi, bądź innymi środkami bez potrzeby finansowania wydatków z dochodów własnych;

2. realizacji szerokiego programu inwestycji w placówkach służby zdrowia. Dotyczy to w szczególności Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Białymstoku, Białostockiego Centrum Onkologii, wojewódzkich szpitali w Suwałkach i Łomży. Zrealizowanie planu inwestycyjnego w znacznym stopniu poprawi efektywność finansową tych jednostek. Efektywność procesów restrukturyzacyjnych wymaga w tej chwili znacznych nakładów majątkowych, bowiem „proste” formy zostały w zasadzie wykorzystane.
3. podjęcie budowy lotniska regionalnego, aczkolwiek współfinansowane ze środków unijnych, wymaga zaangażowania znacznych środków własnych. Przyjmuje się, iż proces inwestycyjny zakończony zostanie w 2015 r.
4. znacznych również nakładów finansowych wymaga również budowa sieci szerokopasmowego Internetu współfinansowanego z programu Rozwoju Polski Wschodniej. Ze względu na fakt, iż nie ma jeszcze sporządzonego studium wykonalności, dokładne kwoty będą mogły być zaplanowane po jego przyjęciu.
5. trudnym także do zaplanowania są wydatki inwestycyjne w zakresie budownictwa drogowego. W Województwie Podlaskim jest około 1200 km dróg wojewódzkich, za których utrzymanie odpowiada Podlaski zarząd Dróg Wojewódzkich. Środki finansowe, które ewentualnie dodatkowo pojawią się w budżecie Województwa (zwiększenie CIT i subwencji) przeznaczone zostaną na poprawę jakości dróg.
6. planuje się podjęcie nowych inwestycji, w szczególności: budowy gmachu Książnicy Podlaskiej, ścieżek rowerowych, kilka znaczących projektów informatycznych. Projekty te będą współfinansowane ze środków unijnych, aczkolwiek w tej chwili trudno jest przewidzieć wysokość koniecznych do poniesienia wydatków.

Zadłużenie Województwa.

Województwo Podlaskie w przeciągu trzech ostatnich lat nie korzystało z kredytów bankowych, jak również nie emitowało obligacji. Uchwały budżetowe w latach 2008 – 2010 upoważniały Zarząd do zaciągania kredytów na pokrycie deficytu jak również spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. W związku z dobrą sytuacją finansową budżetu z tego prawa nie korzystano.

Wskaźniki ostrożnościowe wynikające z ustawy o finansach publicznych są znacznie wyższe, niż notowane w województwie. Ze względu na zmniejszenie subwencji ogólnej jak również zmniejszenia dochodów, w 2011 r. przewidziano zaciągnięcie kredytu w wysokości blisko 50 mln. zł.

To co może wpłynąć na pogorszenie się sytuacji finansowej budżetu, aczkolwiek w tej chwili jest to nie przewidzenia, to skomplikowana sytuacja finansowa placówek służby zdrowia. Ich sytuacja finansowa się nie poprawia. Wynik finansowy w podstawowych szpitalach zdecydowanie się pogarsza, przez co rosną w szybkim tempie zobowiązania ogółem jak również zobowiązania wymagalne.